

प्रवेश सं०

विषयः पुराणम्

क्रम सं०

नाम बुद्धा वर्त शील भा हा लयम्

ग्रन्थकार

पत्र सं० १-२५

श्लोक सं०

अक्षर सं० (पंक्तौ) ३० पंक्ति सं० (पृष्ठे) ८

आकारः ५०. x ४.७.

लिपिः दे. ना.

आधारः अ.

वि० विवरणम् पू.

14412 अक्षर १८८२

अ. ४१८३

पी० एस० यू० पा०--७७ एम० सी० डी०--१६५१--४० ०००

अथश्रमातेनहाप्रारं

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

तेमिषारणपेवामितार्थाऽपिउत्रदेविनितायप्ररादि
 व्यसादफलेस्तथा॥पल्लवेर्विममरयेरोजितैर्दिव्य
 रम्यानानापसिगणान्विते॥सिंहसादलगोहस्तिफरि
 पराधिमुगेभीमोस्सव्यलेप्यकुतो जये॥अनेकजीवैरस्य नम
 त्वेतां वान्तो॥निगमागमतास्त्रहास्त्वोर्निर्द्वित्वत्वाः॥दहरोपासनां
 मुमुक्षुः॥इष्वरंरममवलंब्यलहपंजगल्लये॥सर्वराचिनाप
 नोः॥परमर्षयः॥स्तुतिस्तुतसर्वांगाः॥केचित्पाशुपताभिधा
 वाचदः॥लंबडमरंचनुजदये॥केचित्फलैर्लिगचिहंदिजाजौचलि

ब्रह्मनिष्ठाशानुभवा सते॥नारायणपरात्मानं आप्तं प्रमु
 त्तमं॥त्रेराजितकामादिशत्रवः॥आपत्तः परमात्मानं भास्वरं ले
 नचित्तपतौ न्येषत्तस्तं पोवत्तात्॥त्रेताशुपासकाः॥केचि
 त्तस्तदा॥दत्तो लोखलिनाः केचिदस्मकुरास्तथापरे॥पुराणधर्म
 स्तुतिरताः॥सर्वधर्मविवेकारो धर्मपात्रप्यो विदः॥तप
 स्तुतिरताः॥पुनां हितकाम्यया॥परस्परं स्तापयन्तः प्रथमः प
 न्नायनः॥आवपत्तस्तदा ब्रह्म॥अज्ञानः पशुशिव

मेऽनन्यद्वयं विनाः। ततोऽप्यान्नाभिगच्छोऽखगधर्वविन्नरः। विदुसाऽप्यास्य
 नोऽपि सनवेऽवुमुसवः। वेदव्यासस्य तं शिष्यं सर्वं स्यात्पार्थकोविदम्। पुराणप
 र्मं स्यात्तत्त्वज्ञोऽपि तं समं॥ एतं प्रातःपुर्विस्मृतां चेतारं संपादय च। स
 सभासत्सतं प्रभुस्संशयं नरा। परिहर्तुं च नोऽशक्यं ब्रह्मार्णपि ज्ञमेराच। अ
 यप इह। अगस्त्यसर्वसुखात्कृतजगत्तपः। त्वदन्येनैव पश्यामः॥ चेतारं सं
 शयपराहि। आबितनिसमस्तानि पुराणानि त्वयानप। तथापि संशयः कश्चि
 दस्मात्कथापतेः प्रनाः। जललोकेऽस्मिन्नागं गत्वा कातस्मात्ततः। पुनः। निर्णीता।
 संशयः। तत्त्वज्ञानोऽस्ति न प्रतः। अयं पश्चात्ततोऽनानासागरं च न वीर्तिना।

१३७०

५

विदुषोऽपि। विदुषोऽपि मनुष्ये। माहात्मनापि गंगापाः। सर्वं त्वयं नुमर्हसि स्मृते
 पितृत्वं ज्ञातुं त्वेव स्यात्। सिर्न जायते। इति कुनीव च न निशम्यस्ततः। सकल उ
 राणां हस्यकारसिधुं। तदा प्रपन्नमनसा विदुषोऽपि सर्वं मतिवचनं मतिवचनं
 एवैव च। इति श्रीब्रह्मावर्तसेनमाहात्म्यमयमाऽप्यापः। अस्तु उवाच।
 सुतपाचर्माः। अज्ञाः सास कृतजगत्तपः। सत्यशीलाश्चरताश्च शान्ताः पश्य
 त्वासाः। एतं पश्यमानं त्वं त्वत्परमहंसं। श्रुतिसन्निपुराणां धीः। इति
 शिष्यमहात्मा मे। एतच्छ्रुत्वा ममाप्यसीदतम्। परमादुतः। पश्यान्नुतं मे वत्सा
 शिष्यः। एतच्छ्रुत्वा ममाप्यसीदतम्। परमादुतः। पश्यान्नुतं मे वत्सा

१५७

3

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

स्वाभिन्नापत्तेषां बलात्। ब्रह्मापि पुनर्दत्तं। सौम्यं जगत्प्रदत्तम्। ब्रह्मावर्तमनेकजन्मसु
नेर्त्तयंततो ब्रह्मसा। सर्वं प्रपन्नस्वनामसमिन्तं शोभसा। कृत्स्नस्वर्गोपत्तान्ति
वतामुपगतस्तत्तन्वचं सुरा। पश्येति भक्तिवो। पश्यन्मूर्धन्यो गेहमुः प्रापयन्। छ।
हस्तश्री ब्रह्मावर्तं देवेनाहात्म्येद्वितीयोऽप्यापः। छ। ततो गिरिशस्य सुगतिर्यप्युनः
पुनः देवचरं ब्रह्मलोका। पाशां ब्रह्मेति शिरसा प्रणम्य प्रपन्नं हात्ममनन्यवोऽप्यमः
सिन्नाशिसर्वाशिविलोकिता नित्यव्रसा एव धामिप्रान्ते। श्रुतिहिमाहात्म्यज
मसवी। सौम्यं त्वान्नामुस्वतो मया। एतस्य माहात्म्यमननमीशवचं नवा
तिसारभूतम्। ब्रह्माधिपायाभ्युपगच्छन्ती वराप्राप्तसर्वमचिन्त्ये। त्वामे
वाने। विष्णोः। ब्रह्मस्तोत्रेण मनोदियते। एवंचरतीं प्रयत्नामः

[illegible][illegible]

मन्त्रात् नरायणं नमस्कृतं । सर्वेस्मिन्नात्मनः संशयान्तागसुरान् विनाशयन् ॥
 मन्त्रसु सुखं मन्त्रपिपुष्यवर्तौ कल्पदुःखं । मन्त्रमुदहरेत्तमेव साः । मन्त्रादिषु सप्ततपश्च
 मुक्ताः । त्वरास्येवेषाण बीजासुरव्याः । रत्निलोकास्तवमीति भीताः । मानन्दवर्तन
 वनतपस्वैकल्यं देवमदरापवपंतवरशराणाः । रत्नावलीवमग्नयमन । तमी
 कुसुमिवाश्रुपपासहसात्तमः । गतिरपि गतिरसि सुवचनानि मीमा । सीता
 मुद्रे पितवसराकुपाम्मसर्वलोके त्वमेव । सकलगुणानि पाते सविप । त्वमेव
 वीतिमिव वलं वातिर्वासमर्पः । त्वमेव कोसि जगताम विवलेषा सा सा क्व । वैश्वो
 वरतवापि कदापि कश्चित् । संमेरुकोसि विततः अपपात्वमेव संमेरपाशु । नन्दनस्य रम्यं

तिलेवनः पाः । एवं सप्तार्धितो वै । बहुरः कपापाशिकः । अकरोत्ताराः वंदेव्यं । सरसं मोह
 सता । वीराणां मन्त्राग्निरप्यनर्दिग्निनिस्वने । मन्त्रलैर्गपितैश्च चारुचं ममरोस्तप
 ततः सानुगुम्भे मन्त्राः सैर्भ्रमं पने । त्विचिनामिनैर्नाचं मोहकं परामेशतु । मन्त्रा
 लैर्पतद्विस्तृतरो विसपंगताः । मन्त्रेपिरेजिरेत मसनापां मीतमाश्च । मानन्दस
 तिलमलः श्रीमान्नरोपलपितः । संवीर्य परमानन्दवत्प्राचम्वह । तद्राष्ट्रपर
 के विष्णुमस्तु वक्तु जलतपेरा । नरापाराः त्वमेव गमि सर्वभूतहिते राताः । परमेश्वर
 त्वं ज्योतिः । सिद्धिर्सावित्रिगुहा । त्वमेव । मन्त्रेवना कोष्ठे सिजगतां पीत
 । त्वमेव वासिरेमानाथ जलतपस्त्वमेव । मन्त्रेवना कोष्ठे सिजगतां पीत
 । त्वमेव वासिरेमानाथ जलतपस्त्वमेव । मन्त्रेवना कोष्ठे सिजगतां पीत

नमोः ॥ १० ॥ देवदत्तस्य राजनाः ॥ स्थगतिपेयनरुपाः ॥ तेषामुक्तिः करोत्येताः ॥ १० ॥
 कुवतिपेयमसास्सा हानारणास्तही ॥ एवंस्तथातस्तरेव ॥ हानं च नः सुनोदके ॥ अमः
 पदस्तनैश्च राजं च नरपपाविधिः ॥ तदप्रसात्स्यं किं सुमाधोपासासमस्तितः ॥
 वेनामानरपेयलोचमे पावनं कुः ॥ समेवजगतांनापः ॥ स्थिजतीचपासा
 संहतीरुपेयसंहतीसिजगते ॥ भक्तसन्निधानेनम् ॥ जानांरजनं नवेन
 देव्यंमपादेवजागतांरजनं ॥ संप्रापितोविधात्रैवेवानारापरायणस्वपे
 माहोदेवानंविषुसा धृतंसारथिः ॥ तदप्रपुपतिस्मात्तारवारिजलतपिरा
 तिपेयमसास्यः करोत्यपमानेरायां ॥ नारापरायणः ॥ छंदोगाकाचपतो
 मलंकरोतुलोक्तंस्थिजतापतो नवेन ॥ आइसः प्रपुनविजैतसे

३३

१७

नमोः ॥ १० ॥ देवदत्तस्य राजनाः ॥ स्थगतिपेयनरुपाः ॥ तेषामुक्तिः करोत्येताः ॥ १० ॥
 कुवतिपेयमसास्सा हानारणास्तही ॥ एवंस्तथातस्तरेव ॥ हानं च नः सुनोदके ॥ अमः
 पदस्तनैश्च राजं च नरपपाविधिः ॥ तदप्रसात्स्यं किं सुमाधोपासासमस्तितः ॥
 वेनामानरपेयलोचमे पावनं कुः ॥ समेवजगतांनापः ॥ स्थिजतीचपासा
 संहतीरुपेयसंहतीसिजगते ॥ भक्तसन्निधानेनम् ॥ जानांरजनं नवेन
 देव्यंमपादेवजागतांरजनं ॥ संप्रापितोविधात्रैवेवानारापरायणस्वपे
 माहोदेवानंविषुसा धृतंसारथिः ॥ तदप्रपुपतिस्मात्तारवारिजलतपिरा
 तिपेयमसास्यः करोत्यपमानेरायां ॥ नारापरायणः ॥ छंदोगाकाचपतो
 मलंकरोतुलोक्तंस्थिजतापतो नवेन ॥ आइसः प्रपुनविजैतसे

२७०
 २०
 अतिनि... चंभुतिआषापतवाधिराशपाभागरयमसभाचिताम्भु
 सवे... जलालोखनिवासिन्यापितसपपागापा। १। सपस्तेपितरेसुलिमावति
 नसंशपः। तमेवंपमहाभायकतुपोपोसिकेवलम्। २। अतस्वसवपोरीचंप
 संकसनागिरपात्वमिवचंशतिफलसवकीतिर्मविष्यति। ३। अतस्वैवंधवावाली
 तांनिश्रितामवभवह। तत्रमपास्तंयजनंसजलारापमंपसः। ४। फलैःपुथेअ
 सर्वंनसुगधिसुमनोहर। कपमलफलोनिमसुन्यनकलीबने। ५। अतुषजसप
 नाएतुसपुथेअशेमितम्। मुनिपथंअसस्यपराशवजसकुलम्। ६। नसि
 पोषितबलापःवाससाविकमेनसे। संससज्जातिवेरेअपरीभिसिहाहस्ति
 मः। ७। गोव्यापवहिकरिणिजिरावतंससरा। अतरापतरापतर। सिद्धिपुत्र

अमिराणम्। ११ वनंसंमप्यसुखे। चैलाजिनकुरोतरे। नासुष्टितेनातिनीचेसीतक
 न्नाःनेतिपरे। १२। वज्राजजरांवक्तोवताकसानांसुखावहेतिथेनसभ्यगाचंम
 सपचिने। १३। १४। गगनापासमम्यसवीरवान्तसौपुनः। विसंतंभवह
 नास्वकुलेवतम्। १५। सपम्यर्जतरासम्प। कपारणपामाअकार। नासाअम्य
 पपनोविजतास्यपुरासरा। १६। रेविष्टननकस्ववसारंमनासास्मरन्। पंथा
 तिमममममस्यः। परित्यजारावरिकं। १७। तपोबलेननिदावतेनोराशिरिगवयो
 कसमपराजोराजजितनेपोजितदिपः। १८। अतरपासरासाणिनखवापा

२२०॥
२२.

新

लेख्येति पाठं ननु ॥ ५॥ गगारमिच्छं सम्पाद्यैः असर्वदा विजावैरनुना वैष्णवे
 गगारनगुरोमहा ॥ १॥ मोहपाशेन बंधति कामसवस्वरपिनिम् ॥ हासविरागताम्ना
 विमोहपती जगत्पमः ॥ ३॥ विद्यापमेरिजाम्मेव लं विजतपिणिम् ॥ धेय
 ध्यापयेराजा संवी सनवचालहा ॥ ५॥ शक्रेराग्रेरितारम्मा वेष्टाम्नाम्यस्ते
 स्मस ॥ जगिरपास्यतपसोनालं विजापसर्वपा ॥ ३॥ बतकालेन पातीतेतते
 बहव्यवाह ॥ हाहनिबविलालोचनवास्यासिम्नतिक्किपा ॥ ५॥ तउअस्यापसत
 तस्यावलोका निबोसिन ॥ सबलोका विद्यानारं ॥ असांशरं रागता ॥ ४१॥ श्री
 पद्मापतं संमकुशिरसाप्रपितामहा ॥ स्तवनं चक्रवा ॥ जनैर्गमैर्मुनिसत्तमा ॥ ४२॥
 पाहिपाहिसमस्तेश जतासि जगतापुनः ॥ सर्वात्मजो नवानेवापते केसिपुन

१५०

९२

५३॥ बमेव पततपेसिपुतजो हात्वमेवहि ॥ भगवानुवंशपानां रपाणां ॥ मुनिशा
 पता ॥ ५४॥ नरपंगविं कुरुमवतो न नगिरपः ॥ तोपसानां मशयेन तापसेना पवति
 हवलोक्य त्वं तप्यानां पश्यति ॥ असांशरं रागता ॥ तिष्ठमानो नगिरपः
 ॥ ५५॥ विना कयां त्वं कया कता पोसित वेसुनः ॥ स्मरति पद्मापसर्वलोकास
 ॥ गगारमो ॥ ५६॥ पद्मात्मा सितो वा वंस्त्रष्टात्राता पितामहा ॥ इति श्रुत्वा मुनि
 ॥ आबुवचनं तासितामहा ॥ ५७॥ नगिरपं तपस्यतं मृदुमै ॥ पतिपि ॥ जगिर
 पस्यपुनः संतिष्ठतवतु ठवा ॥ ५८॥ स बालसिगमबोवै पितैः ॥ अर्मजाले ॥ इना
 सपवदपाजानदानव्रताचे ॥ स बपितुष्वप्येपस्वस्य जो सितम्पसहिपर
 ॥ गगारमो ॥ ५९॥ इति श्री बालावतीनाहात्म्ये पंचमोऽध्या

[illegible]

... १५॥ सर्वे विमानवलात्रल लोकनिवासिनः
 ... १६॥ ततानारापरंगरेवं प्रोत्सोतुं मचक्रमे। जगस्ये लोके प्रारम्भात्
 ... १७॥ जगस्ये १८॥ मकरिते वरे ते शक्तिः ॥ लोकास्तनतिलोपा ॥ पालपलखिलापारं
 ... १९॥ सामानां सुनावापि गुणानां सगरं पुनः। सति सनत्पाते मर्नि
 ... २०॥ अर्चनमिता ॥ २१॥ वीलजीमूतसंकरादीनां मरुविराधित ॥ अने अर्चनार्थं साकपा
 ... २२॥ सिद्धाधिकारः ॥ २३॥ वामनकातिपुंननत्पिकुतदिने स्थिर ॥ दिशस्व
 ... २४॥ वापारनिचक्रविलोचना ॥ २५॥ पारसं जातवसुधायाः स्वसुदाकरगुपवी ॥
 ... २६॥ स्थलातिस्त्राचमदेरुणे ववरा ॥ २७॥ स्वजातिनिदेश ॥ २८॥ मुरतका

जातवपी वतुषी अतिशयानि ॥ २९॥ सिररिगी ॥ ३०॥ परमत्तस्य
 ... ३१॥ अतिरतो
 ... ३२॥ अति
 ... ३३॥ अति
 ... ३४॥ अति
 ... ३५॥ अति
 ... ३६॥ अति
 ... ३७॥ अति
 ... ३८॥ अति
 ... ३९॥ अति
 ... ४०॥ अति

का. ना. ३३.

न. ज. ३३. ५.

३३. महोदयं समुद्रा पकरिष्यति तदा ये पदा. न पस्मरन् पदा. गंगां
 ३४. यथा विधायति। ३५. यदा गंगा ततो ममि संभो। पुपुषु न करिणी। बालं स्वाति तदा
 ३६. सततं वसेत वामं विष्यति। ३७. पुषु से नं महा। उमं मशस्तं लोकं विमुनम्। अने
 ३८. नमो नपासालं लेम कं सदा। ३९. रुद्रो विपिता पसाप न जात दिगि म्भः
 ४०. पापि हभने पन पनला। पं पं मं हन्ता। ४१. तत्रास्ति विवसं नो यजा। कदाप
 ४२. या विधि। महोदय स्वयि माजा सदा सन् परिष्यति। ४३. इत्युपाप ह्या र्क्षति
 ४४. प्रीमात्ता रण एव पम। शांतं पितृ तन्ना स एव न द्विमं करोत्तरयत्। ४५. ततो म
 ४६. ता पुषु से नं पवि न्मप्यन निमन्। तत्रो वयं मुद्रिष्य पदा पया वि. ४७. राम

कामं पसहा स्मरिष्य जये पशतानि च। अन्त्या मधिक तत्स जोगोरा नामांशतानि च
 ४८. १. यजानि चाष्टती ये पुषु नि स्य मंति। २. ब्रह्मरक्षसं तत्र ब्रह्मसा खपमन्ने पि
 ४९. १. स बलं विगम क्कं सान्धु म्नि कपा सं। विरचितं मुनि क्ति विना रागा विधाता
 ५०. १. सुरत सुमने जिसे च पसापि तुं खं समकुता वा सं तन्ना वधे पुवा स्य। ५१. १. श्री
 ५२. १. तं ले नं महा ले सत मेऽप्यपः। २. ब्रह्मलं ततो राजा तपस्य तपि पतन्। तपला
 ५३. १. तत्रा च भो हारो पासा नां सुके। २. तसुरा र्क्षं विरगं विभुं जगरा लं। को दिस
 ५४. १. वं नृणां चात्वरं तपो मुलम्। २. जं नृणां चैस्तपस्यं पत्र। नेऽसुरं नृमात।
 ५५. १. अथ यो नृणां पापापतं च महोदये स्य। २. जहत्त परा कं जामु कमाति तम्। गज
 ५६. १. नृनि वरं नृणां मरणा म्भितम्। २. बिलो बने वरु हस म्भु मा मदे हा पारिणं। गंगा
 ५७. १. ले र्क्षं नृणां वि। २. तं नृणां चैस्तपस्यं पत्र। ५८. १. महाने विमहान बसा पात्स तपन एव। २.

५५०
१५५

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

...संस्तुताः पञ्चाशीतिपञ्चमुखाः ॥ सो विनिष्पद्य
 ...मन्त्रविधिस्तुतुं सदा सादृशसमागताः ॥ स पत
 ...मुलं न विष्यथ ॥ इत्युपात्तं एतु त्यापमुनिनिस्सहो ब्रह्म ॥ १३ ॥ अ
 ...व मति ध्यानं निप यो पुरातनस्य ॥ दत्तं सां समा लोच्यतां तो ध्यानमर्चने
 ...ततो मुनिगणसर्गेनेनाता सुष्ठमानसाः ॥ वेपसासहगणपापुरतो नि
 ...चलात् ॥ नधीवजः पुरारो म्भतुवत स्सर निनागात् ॥ म्भत ननम स्यते ॥
 ...पुत्रपथाविधिः ॥ चतुर्भिरस्यैकमलैसां तु वनः सां चतुर्मुखः ॥ दण्डवत्
 ...मिना नैव्यान के परमाडिताम् ॥ सां पाहि गगे मायहि सां सार पणालि के नि
 ...निरालोका न्मा नशालि म्भरेता ॥ १४ ॥ तब म्भना वद वि लान सज ली लपः
 ...स्य ममा पासि प्पलि के वलु करिणता ॥ १५ ॥ नतो स्या म्भप सचे तो
 ...समा पिस परि त्य न्म नो स्या म्भो पुषः लपिता ॥ १६ ॥ गाव काम उत

रमः
 १५

...रताः कल्पशाखीनः ॥ उपास्य मन्त्रि रप्या शिदि व्यान्म पत नानि वा ॥ १७ ॥
 ...सानि दान्मा मन्त्रि जति मे ॥ लायिना सत्यलो के हं न स्या स्ये सुर निमगे ॥ १८ ॥
 ...परि त्य न्म म्भना म्भम ह्म ह्मः ॥ मात सो वा सु दे व न दर्शय तवान ॥ १९ ॥
 ...स्या प्प्राप स्या म्भन चेत्पितः ॥ ह्म प वै ब स मा पति पावति पति नै
 ...जाते हं परमा नरे णाना तव के वलम् ॥ गे वन मच्चित्तं पम जाना सजने
 ...ला के पि मम साना ॥ ह्म प वै ब न वे पु वम् उद्गा स्य सलो का लो च्ये रा पा न
 ...ता ॥ २० ॥ पाद शि न पि गंगे त्वा पा वा ना क्तु मागता ॥ हे गंग तव माहात्म्यं सा तुं के
 ...वि स म् ॥ २१ ॥ मन्त्रि रप्या स्य न प सा न व त्या नु क्त्वा पुना सा ग र र गं स मु दरा न
 ...मान वाः पश वो गा व गा ध्या प म्भ पति राः ॥ तव दर्शन माने रा
 ...आना सि गंगे व क श श ल ज्ञानान ना ग क्त्वा न ॥ इति श्री

परिसंवाहक विवृतः ॥ ३॥ तिष्ठतिष्ठ पुव सनेपावनं करसवरा त्ममती लसदा
वृत्तं ॥ ३॥ नो रेवरा ॥ ३॥ भुत्वातिरं सन्नस्पसा दत्तं संस्पितां त ॥ लमा लोव सुरको
प ॥ ३॥ पंमा पवित्रपम ॥ ३॥ तस्या कासापोरे ॥ अथ पो पुन पो न ॥ ३॥ अचसांता
लमा लोव वम न पविहला ॥ ३॥ रमाना पो म हाप म्म न्निदित्वा व सत पा ॥ त स न प ॥
सि पा न स वता न मागता ॥ ३॥ निम्नला प वता का रंग गा ष्टि वि सता ॥ ३॥ केचि
लमा पित नी सा स जतो न पति स्वत ॥ ३॥ वरम्प र व ॥ ३॥ एत च परा प ॥ ३॥ आ
मा य व व नं स म्पा र व पत ॥ ३॥ परा व र ॥ ३॥ इति कत म्मा निम्न चला पुन ॥ ३॥ संजा
तो लो न व र ने सा न रे नु स स जा स ॥ ३॥ इति स्निना न रे वि ष्ट स वी स न व व वित्वा
३॥ ३॥ पानि पता स्य पता त्या मे व ॥ ३॥ स सं सारि ॥ ३॥ कपं स र ता गां गा पा ॥ ३॥ अत स
स्य सं सार ॥ ३॥ इति प्या सती ये नि प धि न रि व वृत्ति च ॥ ३॥ न पो न ॥ ३॥

वृत्तः सन कालो व विभुता ॥ कवरीता न परा विसर पुर्गर ॥ कीत आ ॥ ३॥ तर्म दत्तं ग ॥ ३॥
च नु ॥ वरा वग पुन ॥ ३॥ नेमती स र ता च व स्या री का न स प री ॥ ३॥ चं द्रा ज गा विता
३॥ ३॥ वाता च स र सि पु नी म र ती चै व व सु ना पा व नी पुन ॥ ३॥ शो र ता ती पो न
न ॥ ३॥ ति पु ष्ट र पा धा नि भू त ले ॥ त म्म ये न न री मे का जा न त म ग्जा पुन ॥ ३॥ अतो
मा पा न न स्ये प मि ति त स्या तु नि ॥ ३॥ अतो प र्प म्म प न्ते गं गा म्मा प म ते ति च ॥ ३॥
३॥ ३॥ ततं वि ष्ट न म स्त र पा नि च ॥ आ स र प स र गं गा शे न क प म्मा धा व व ॥
३॥ ३॥ न जा न रा स न द्रा म्म पु ष्ट र म्म मुर वा नि च ॥ त र ता अ म पे त न स्तो नं स च न र्प
३॥ ३॥ ३॥ ३॥ वि सा गु र सा ग र प स्य नि त रं ॥ से नं क व स्य नि पा म ॥ भु व न द र
३॥ ३॥ ३॥ ३॥ सं व जो र वा पा न ॥ स र द ल म पो स कृ त र रा त स्ता प ना पो म

33

संपदः ॥ १३ ॥ गंगोद्यागंगोदिनायापसिंघोदयत्वात्पर्यं ॥ तवात्तं न संस्तु वयोपिनित्त
 ॥ १४ ॥ वरतपाहंसर्वेशसमगं परागतं ॥ वसालोकादिममचित्तमेरामते ॥ त्रि
 ॥ १५ ॥ अतोऽनेवसाशंगोनिवसामितवाऽतः ॥ पराकृत्तवर्गं दिवां सवे मम
 ॥ १६ ॥ वसालापाज्जपि देवशस्यसर्वेशः प्रबसमसः ॥ अलाशगदिरिवेशमीति एवो
 ॥ १७ ॥ एवं वर्तितं गंगं प्रसुवाचमहेष्वरः ॥ सापुगंगोत्वापाद्रो संसवेवांसुत्वरं
 ॥ १८ ॥ तथापिस्त्वापंरं मंस्तत्वांस्तुरनिम्नगे ॥ तवेवसनिपानेन सवेवलास
 ॥ १९ ॥ पारतत्तत्त्वस्वनिर्पातान् ॥ त्तिः कुंजविधिः ॥ ज्ञातस्वमेककृतत्रकलपा
 ॥ २० ॥ सासवरः ॥ २१ ॥ सागएस्थासत्तुहमागता व्रसालोक्तः ॥ अतस्तामिषपतवज्जलपा
 ॥ २२ ॥ वसामः ॥ २३ ॥ अममिसवली ॥ नेवनससवरएवरं ॥ एमिगंगोत्तेलेमनाहिताक
 ॥ २४ ॥ सर्वतीपुस्तसुरापंवाशोपततः कृतम् ॥ तत्कोटिकोणितपुरावसपत
 ॥ २५ ॥ वसत्यत्रगुपेननस्यासिवापुरापमापापुनः ॥ अपतेनापिहोगंगसर

राम

१६

॥ २६ ॥ गंगोद्यागंगोदिनायापसिंघोदयत्वात्पर्यं ॥ तवात्तं न संस्तु वयोपिनित्त
 ॥ २७ ॥ वरतपाहंसर्वेशसमगं परागतं ॥ वसालोकादिममचित्तमेरामते ॥ त्रि
 ॥ २८ ॥ अतोऽनेवसाशंगोनिवसामितवाऽतः ॥ पराकृत्तवर्गं दिवां सवे मम
 ॥ २९ ॥ वसालापाज्जपि देवशस्यसर्वेशः प्रबसमसः ॥ अलाशगदिरिवेशमीति एवो
 ॥ ३० ॥ एवं वर्तितं गंगं प्रसुवाचमहेष्वरः ॥ सापुगंगोत्वापाद्रो संसवेवांसुत्वरं
 ॥ ३१ ॥ तथापिस्त्वापंरं मंस्तत्वांस्तुरनिम्नगे ॥ तवेवसनिपानेन सवेवलास
 ॥ ३२ ॥ पारतत्तत्त्वस्वनिर्पातान् ॥ त्तिः कुंजविधिः ॥ ज्ञातस्वमेककृतत्रकलपा
 ॥ ३३ ॥ सासवरः ॥ ३४ ॥ सागएस्थासत्तुहमागता व्रसालोक्तः ॥ अतस्तामिषपतवज्जलपा
 ॥ ३५ ॥ वसामः ॥ ३६ ॥ अममिसवली ॥ नेवनससवरएवरं ॥ एमिगंगोत्तेलेमनाहिताक
 ॥ ३७ ॥ सर्वतीपुस्तसुरापंवाशोपततः कृतम् ॥ तत्कोटिकोणितपुरावसपत
 ॥ ३८ ॥ वसत्यत्रगुपेननस्यासिवापुरापमापापुनः ॥ अपतेनापिहोगंगसर

लामिन्नापिरेपितामैवसाएम्॥एवस्मितनयेरेवाङ्कतांविषयंगताः॥६॥दिद्युंमिप
 दिन्नचोदगापरिजजगम्॥कस्युमपसन्नश्चतुस्वगवतिना॥७॥ओनिपाप्नुति
 मावेचसांनंचलसुरापगम्॥परंष्ट्रहापानित्वंपवदस्त्रिंशत॥८॥ससवसि
 सातोतविषयामापुष्पाविकृति॥पुनाधीलनतेपुनाधानाधीनपुपाचनम्॥९॥
 अमधीनपुपाकामंसदीयासमापुपात्त॥ब्रह्मावर्तस्यसंश्रित्युलोकेपुरातन
 ॥१०॥एतत्तस्यपावसांशंतेवमराशितम्॥पाम्पस्यतनगेपमीपंरोष
 ॥११॥महाहोवापदिष्टमव्यापसत्पवचनड॥पमानोषमिसम्पगवावर्तना
 ॥१२॥अनुतेवमवपस्यसंवेगनमचरत्तस्य॥शिरमाप्तापयन्तना
 ॥१३॥आमुखावित्॥१४॥आमपडचस्ततस्तमहाभागपुराणनीत्वमेवहि॥तत्त्वा
 ॥१५॥तितेनसत्यगेवमराशितम्॥१६॥अनुत्वात्पुनर्वतस्सम्पवतम्राप्यतडुतम्॥
 ॥१७॥पमत्तंविचिचिर्गतिः॥१८॥त्वपवसरापोस्सर्कनिवृत्तादितिरुहत्

श्रीकृष्णदेवानन्दस्यदेवी॥१॥श्रीस्तुत्यापुण्यतत्त्वमपेसम्पन्न
 ॥२॥सर्वस्वजननापयसमाधौनकापराएनिहतमिषसंमपाचस्तुति
 ॥३॥माम्माविष्टमाडुलपदिवाकमिंससत्तवानानवत्त॥४॥मि
 ॥तेनमहात्मिप्रममोऽप्यापः॥५॥सामासम्॥संभूत॥६॥मामे॥७॥
 ॥मिंसपोस्तवामिमील्लान्नपडारम्॥८॥रामःरामःरामः॥सगवत्योन्नमः॥९॥

5692

શાત્રુજીવનમ બિસાદ

Indira Gandhi National
Centre for the Arts